

Zitting 1981-1982

16 981 **Wijziging van de Wet op het afbetalingsstelsel 1961 en van de Wet op het consumptief geldkrediet**

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 18 juni 1982

Algemeen

Met voldoening namen wij kennis van de instemming van de fractieleden van het C.D.A., de P.v.d.A., de V.V.D., D'66 en het G.P.V. met de strekking van de in het wetsontwerp voorgestelde wijzigingen.

De leden van de fractie van het C.D.A. hadden wel begrip voor de problemen van postorderbedrijven en kredietverlenende detailhandel om per artikel het effectieve kredietvergoedingspercentage aan te geven. Zij vroegen of overleg met organisaties van belanghebbenden al is gepleegd en wat de resultaten daarvan waren. Deze leden zouden graag meer inzicht krijgen in de voorgenomen concrete uitvoering. Daar de uitvoeringsmaatregelen nog interdepartementaal in voorbereiding zijn is daarover nog geen contact opgenomen met de belangenorganisaties. Wel is er een algemeen overleg geweest met de Postorderbond waarbij ook gesproken is over de eventuele problemen als gevolg van het invoeren van de voorgestelde maatregelen. Daarbij is meegedeeld dat wij niet zozeer denken aan een verplichting om per artikel het effectieve kredietvergoedingspercentage aan te geven, hetgeen erg omslachtig zou zijn, maar eerder aan een verplichting om middels tabellen, waarin per geleend bedrag het effectieve kredietvergoedingspercentage wordt vermeld, de consument voor te lichten. Dit werd door de Postorderbond als beter uitvoerbaar gezien. De hier geschetste opzet zou uiteraard ook van toepassing zijn voor detailhandelsondernemingen. Na de afronding van de concept-uitvoeringsregelingen zal overleg met de organisaties van belanghebbenden plaatsvinden. In deze memorie wordt nog nader inzicht verschaft aangaande de voorgenomen uitwerking.

De C.D.A.-fractieleden gaven er de voorkeur aan, dat het in de memorie van toelichting aangekondigde verzoek van de Minister van Financiën aan de Nederlandsche Bank om in overleg te treden met de representatieve organisaties van het kredietwezen wordt opgevat als het verkrijgen van de garantie krachtens een overeenkomst tussen de Nederlandsche Bank en de banken, dat bij verlening van consumptief krediet door de onder de Wet toezicht kredietwezen vallende instellingen ook het effectieve kredietvergoedingspercentage zal worden vermeld. Namens de Minister van Financiën

kan hierover worden opgemerkt, dat het maken van afspraken door de Nederlandsche Bank met de banken over gedragslijnen, waaraan door de Regering uitdrukkelijk belang wordt gehecht, in het algemeen geen problemen oplevert. Naar verwachting zal dan ook inhoudelijk de gewenste situatie gerealiseerd kunnen worden.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. leek het gewenst om nu al tot overleg te komen met organisaties van belanghebbenden, zoals bij voorbeeld postorderbedrijven, om vertraging in de uitvoering te voorkomen. Zoals reeds hierboven gesteld kan, zolang de concept-uitvoeringsregelen nog niet gereed zijn, overleg met deze organisaties nog niet plaatsvinden.

Deze leden stelden tevens dat de consument, aangelokt door een lage aanbetsaling, uiteindelijk toch een te hoge prijs betaalt, omdat de rentevergoeding in veel gevallen erg hoog is. Wij onderkennen dat de kans dat dit zich voordoet aanwezig is. De reden om het onderhavige wetsvoorstel in te dienen is, dat de consument in staat gesteld moet worden een prijsvergelijking tussen de verschillende aanbiedingen te maken. Daardoor wordt het kostenbewustzijn bevorderd.

De leden van de P.v.d.A.-fractie achtten het wenselijk dat in het overleg met de organisaties van belanghebbenden getracht wordt het bedrijfsleven te bewegen een lagere rente op de kredieten in rekening te brengen.

Wij hebben begrip voor deze opmerking van de P.v.d.A.-fractieleiden. Het is echter de vraag of, gegeven factoren als de relatief hoge kosten bij relatief kleine kredietssommen en de afname van de groei van het consumptief krediet, een dergelijk verzoek aan het bedrijfsleven veel weerklank zal vinden. Wel kan de prijsconcurrentie worden gestimuleerd door de markt doorzichtiger te maken, waartoe de verplichte vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage een belangrijk instrument is.

Met betrekking tot de berekeningsmethode vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie welke de voor- en nadelen zijn van de berekeningsmethoden die door de Commissie Wet op het consumptief geldkrediet naar voren zijn gebracht.

In de commissie was men het er over eens dat men moet komen tot een verplichting tot het vermelden van een kredietvergoedingspercentage op jaarbasis, dat wil zeggen een percentage waarin alle kosten, voor de kredietnemer verbonden aan een krediet, tot uitdrukking komen. Tevens was men het eens over de manier waarop het termijnpercentage (een maandpercentage bij een maandtermijn, een kwartaalpercentage bij een kwartaaltermijn enz.) moet worden berekend. Bij de berekening van dit termijnpercentage wordt gewerkt met samengestelde interest, dat wil zeggen dat rente op rente in de berekening wordt betrokken. De wegen liepen uiteen op het punt waar het termijnpercentage moet worden herleid tot een jaarpercentage. De twee volgende methoden stonden ter discussie:

- de samengestelde interestmethode; deze leidt tot het *effectieve* kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;
- de enkelvoudige interestmethode; deze leidt tot het *nominale* kredietvergoedingspercentage op jaarbasis.

Als voordeel van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis werd in de commissie genoemd dat dit percentage de invloed van het verschil in het aantal betalingstermijnen per jaar tot uiting brengt. Als nadeel werd beschouwd, dat bij de berekening van dit effectieve kredietvergoedingspercentage onder meer wordt uitgegaan van een theoretische veronderstelling die in de praktijk niet volledig wordt waargemaakt, namelijk dat de kredietnemer de nog niet vervallen termijnen zelf kan beleggen tegen dezelfde rente als die van de onderliggende overeenkomst.

Als voordeel van het nominale kredietvergoedingspercentage op jaarbasis werd genoemd dat het termijnpercentage eenvoudig is om te rekenen in een jaarpercentage. Als nadeel werd genoemd dat het nominale percentage niet tot uitdrukking brengt, dat eerder betalen van rente en aflossing een offer betekent ten opzichte van later betalen.

De ondergetekenden zijn van mening dat tegenstanders van het effectieve kredietvergoedingspercentage het ten onrechte van doorslaggevend belang achten dat de bedoelde theoretische veronderstelling wordt gehanteerd. Voor de kredietnemer treden immers verschillen op in de bedragen waarover hij gedurende bepaalde perioden als gevolg van de uitvoering van een kredietovereenkomst kan beschikken, al naar gelang die overeenkomst hem verplicht om meer of minder frequent betalingen te doen. Daarbij is slechts van secundair belang of de kredietnemer de (grotere of kleinere) te zijner beschikking staande bedragen al dan niet belegt. Het bestaan van verschillen in beschikbare bedragen wordt tot uiting gebracht door het effectieve kredietvergoedingspercentage en niet door het nominale kredietvergoedingspercentage. Daarom verdient het effectieve kredietvergoedingspercentage de voorkeur als prijsmaatstaf.

Daarnaast is nog van (secundair) belang, dat aan de berekening van het nominale kredietvergoedingspercentage (stilziggend) de veronderstelling ten grondslag is gelegd, dat de kredietnemer in het geheel geen rente verkrijgt over (extra) bedragen die gedurende een bepaalde periode tot zijn beschikking staan omdat hij zijn termijnbetaling pas later behoeft te doen. Deze veronderstelling is nog minder reëel dan de eerdergenoemde, welke wordt gehanteerd bij de berekening van het effectieve kredietvergoedingspercentage.

De leden van de P.v.d.A.-fractie stelden de vraag of aan de hand van één of meer voorbeelden uiteengezet kan worden hoe men zich de vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis en op basis van samengestelde interest moet voorstellen.

Het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt berekend op basis van samengestelde interest; wij gaan ervan uit dat de vraag doelt op het nominale percentage enerzijds en het effectieve percentage anderzijds. Voor de berekening van beide percentages dient in eerste instantie het termijnpercentage, waarin alle kosten tot uiting komen, te worden bepaald.

Met behulp van een zogeheten iteratiemethodiek (waarbij gewerkt wordt met samengestelde interest) wordt op grond van de krediet som, het aantal termijnen en het contractuele termijnbedrag het effectieve kredietvergoedingspercentage per termijn berekend. Dit termijnpercentage is voor de berekening van het effectieve en van het nominale jaarpercentage hetzelfde.

Voor de vaststelling van het *nominale* kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt vervolgens bij bijvoorbeeld een termijnpercentage van 1 per maand het jaarpercentage bepaald (via de enkelvoudige interestmethode) door vermenigvuldiging met 12. Het kredietvergoedingspercentage op jaarbasis bedraagt dus in dit geval 12. Bij de berekening van het *effectieve* kredietvergoedingspercentage op jaarbasis wordt ook rekening gehouden met de rente op rente en wordt het jaarpercentage verkregen met de volgende formule:

$$100 i = \left[\left(1 + \frac{p}{100} \right)^n - 1 \right] \times 100$$

waarbij 100 i = het effectieve jaarpercentage; p = termijnpercentage; n = aantal betalingstermijnen per jaar, dus

$$100 i = \left[(1 + 0,01)^{12} - 1 \right] \times 100 = 12,68.$$

Het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis bedraagt dus 12,68. In geval van een halfjaarpercentage van 6 wordt het nominale jaarpercentage 12; het effectieve jaarpercentage wordt dan met toepassing van de bovenstaande formule 12,36. Zoals reeds is aangegeven laat het effectieve percentage dus ook de verschillen die voortvloeien uit de verschillen in het aantal betalingstermijnen per jaar tot uiting komen, terwijl het nominale percentage deze verschillen in het geheel niet aangeeft.

De leden van de V.V.D.-fractie waren – ofschoon zij met instemming van het wetsontwerp hadden kennisgenomen – enigermate verbaasd dat deze wetswijzigingen schijnbaar zo «ongecoördineerd» met eerder op dit terrein ingediende wetswijzigingen zijn gepresenteerd. Vermoedelijk doelen deze leden op het op 22 mei 1980 bij de Tweede Kamer ingediende ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op het consumptief geldkrediet (kamerstukken II, 1979–1980, 16 215, nrs. 1–3), alsmede op het ontwerp van wet tot wijziging van dezelfde wet (opheffing beperking werkingsduur) dat op 20 maart 1981 werd ingediend en inmiddels kracht van wet heeft verkregen (Stb. 1981, 602). De laatstbedoelde wetswijziging stond op zichzelf en kon alleen al in verband met de gewenste datum van inwerkingtreden (uiterlijk 1 november 1981) niet met andere wetsontwerpen worden gecombineerd. Het eerstbedoelde ontwerp heeft in hoofdzaak drie doeleinden. In onderdeel A daarvan wordt voorzien in de mogelijkheid de provisiebetaling aan de kredietbemiddelaars te reglementeren. Onderdeel B brengt wijziging in artikel 43 van de Wet op het consumptief geldkrediet ter zake van het door kredietbemiddelaars bekendmaken – in een kosteloos door hen verkrijgbaar te stellen prospectus – van de voorwaarden voor het aangaan van kredietovereenkomsten. Onderdeel C voorziet in een verbod om schuldbemiddelingsactiviteiten tegen vergoeding te verrichten (met een aantal uitzonderingen daarop).

Een raakpunt van het onderhavige wetsontwerp met het eerstbedoelde ontwerp (16 215) is gelegen in onderdeel B van dat ontwerp. De bevoegdheid voor de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk om regelen te stellen ter zake van aanbiedingen door kredietgevers en kredietbemiddelaars zal mede aangewend kunnen worden om vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage voor te schrijven. Niettemin werd de uitbreiding van deze bevoegdheid, welke het bedoelde ontwerp inhoudt, waardoor deze mede op bekendmakingen door kredietbemiddelaars betrekking zal hebben, reeds op zich zelf urgent geacht, nu de frequentie van de advertenties van die groep groter is dan die van de advertenties van de kredietgevers (memorie van toelichting, blz. 6). Het lag derhalve niet voor de hand met het bevorderen van de desbetreffende wetswijziging te wachten totdat ook de voorbereiding van de onderhavige wijziging zou zijn voltooid. In onderdeel I.3 van de memorie van toelichting bij het onderhavige ontwerp is overigens ook de aandacht gevestigd op het raakpunt met wetsontwerp 16 215.

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen zich af of het wellicht zinvol is naast het effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis eveneens het totaal uiteindelijk verschuldigde bedrag, dat wil zeggen het krediet/aankoopbedrag en de overige kosten te vermelden. Dat geeft naar het oordeel van deze leden de kredietnemer nog meer duidelijkheid ten aanzien van de te betalen extra kosten. Zowel ingeval van het opnemen van geldkrediet alsook bij de aankoop op afbetaling levert dit een bijdrage tot het doen van een verantwoorde keuze.

Op grond van artikel 4 van de Uitvoeringsbeschikking Wet op het afbetalingsstelsel 1961 (Stcrt. 1963, 251) moet, indien de aankondiging het bedrag van een termijnbetaling vermeldt, tevens onder meer de totale prijs bij verkoop van het goed op afbetaling, alsmede een aanduiding dat die prijs bij verkoop op afbetaling geldt worden vermeld.

Uit dit artikel blijkt dat in de wettelijke regeling met betrekking tot afbetalingstransacties voldaan wordt aan de wens van de V.V.D om in aanbiedingen het totaal uiteindelijk verschuldigde bedrag te vermelden.

Op grond van artikel 2 van de Beschikking van 28 juli 1976 (Stcrt. 158) inzake prospectussen en overige wijzen van aanbieding van kredieten, vastgesteld krachtens de Wet op het consumptief geldkrediet, wordt de kredietgever verplicht in het prospectus onder andere de kredietsom, de betalingsregeling en de kredietvergoeding voor enkele van de meest voorkomende kredieten bij enkele van de meest gebruikelijke looptijden te vermelden. Hieruit blijkt dat in het prospectus en de kredietsom en de kredietvergoeding wordt vermeld. Wij menen, dat de consument hiermee voldoende wordt voorgelicht.

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen of het overleg met de belangenorganisaties van de postorderbedrijven en de kredietverlenende detailhandel al tot concrete resultaten heeft geleid.

Zoals hiervoor al is vermeld zal contact met deze organisaties worden opgenomen wanneer concept-uitvoeringsregelingen zijn opgesteld.

De leden van de S.G.P.-fractie hebben gevraagd om een uiteenzetting van de verhouding tussen de Wet misleidende reclame (de artikelen 1416a–1416c van het Burgerlijk Wetboek) en het voorliggende ontwerp. In aansluiting hierop vroegen deze leden waarom naast de genoemde wet nog behoefte is aan specifieke wetgeving, nu optreden tegen misleiding onder andere ten aanzien van «de prijs of de wijze van berekenen daarvan» mogelijk is gemaakt (in artikel 1416a BW, dat ingevoegd is door de genoemde wet).

In de memorie van toelichting, die het wetsontwerp voor de artikelen 1416a–1416c BW destijds vergezelde (kamerstukken II 1975/76, 13611, nr. 3) is onder meer gesteld, dat deze regeling een aanvulling vormt op andere wetsbepalingen, op grond waarvan maatregelen tegen bepaalde vormen van misleidende reclame kunnen worden genomen. In dit verband is in de memorie onder andere de Wet op het afbetalingsstelsel 1961 vermeld; *gedoeld werd op artikel 30 van die wet (dat in het onderhavige ontwerp wordt aangevuld)*. In het eerste lid van artikel 30 is bepaald, dat degene, die aankondigt bereid te zijn als afbetalingsleverancier aan een afbetalingstransactie deel te nemen, met betrekking tot de aanduiding van de prijs van de betrokken zaak of de betrokken dienst de regelen in acht dient te nemen, die door de Minister van Economische Zaken daarvoor zijn gesteld. Aan deze bepaling is uitvoering gegeven in de Uitvoeringsbeschikking Wet op het afbetalingsstelsel 1961 (Stcrt. 1963, 251). Artikel 4 van die beschikking behelst datgene, wat bij een aankondiging als zoëven bedoeld dient te worden vermeld.

Dit artikel heeft de strekking om aankondigingen, welke door hun onvolledigheid bij het publiek een misleidende indruk kunnen wekken, bij voorbaat te weren en te bewerkstelligen, dat die aanbiedingen voldoende duidelijkheid verschaffen. Dit wil overigens niet zeggen dat het niet vermelden van een of meer van de in artikel 4 genoemde gegevens bij het doen van een aankondiging als bedoeld in dat artikel zonder meer een onrechtmatig handelen in de zin van artikel 1401 jo 1416a BW zou opleveren. Het eventuele misleidingselement kan niet worden vastgesteld zonder de concrete situatie voor ogen te hebben.

De uitvoeringsvoorschriften, welke na het tot stand komen van de onderhavige wetswijziging op basis van het genoemde artikel 30 zullen worden vastgesteld ter zake van de vermelding van het effectief kredietvergoedingspercentage, hebben een verder reikende strekking. Het gaat daarbij niet alleen om het verschaffen van duidelijkheid, maar mede om het bevorderen van vergelijkbaarheid van de verschillende aanbiedingen onderling. Dit is slechts mogelijk, indien de te vergelijken prijzen ook op eenvormige wijze worden berekend en vermeld. Daartoe dient vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage, berekend volgens een bepaalde methode, uitgaande van bepaalde uniforme vooronderstellingen, over de hele linie te worden voorgeschreven. Na het van kracht worden van de daartoe strekkende voorschriften zal dus in nog mindere mate dan in de huidige situatie kunnen worden gesteld dat het niet doen van de voorgeschreven vermelding de prijsaankondiging als zodanig zonder meer als misleidend en derhalve als privaatrechtelijk onrechtmatig kwalificeert. Tevens is het, gelet op het brede terrein waarop de verplichting dient te gelden en het specifieke karakter daarvan, wel duidelijk dat de privaatrechtelijke weg, die vooral van belang is voor concrete, min of meer individuele gevallen, niet begaanbaar is om de gewenste uniformering over de gehele linie te bereiken.

Analoge opmerkingen kunnen worden gemaakt met betrekking tot de huidige en de toekomstige bepalingen inzake vermelding van de kredietvergoeding, welke gebaseerd zijn op artikel 43 van de Wet op het consumptief geldkrediet. Geconcludeerd kan worden dat wel degelijk behoefte aan de onderhavige specifieke wetgeving bestaat.

De leden van de S.G.P.-fractie hebben ook gevraagd of het vermelden van enkele maandpercentages, als misleidend in de zin van artikel 1416a BW is te kenschetsen. Deze vraag moet, zoals hiervoor reeds bleek, in zijn algemeenheid ontkennend worden beantwoord.

Vervolgens vroegen de S.G.P.-fractieleden hoe een nog verdergaande bescherming van de consument zich dan verhoudt tot het belang dat ook van de consument een zeker eigen kritisch onderzoek mag worden verwacht. Voorts vroegen deze leden of het ontwerp niet naar betutteling neigt en in hoeverre de ondertekenaars nog belang hechten aan het adagium «caveat emptor» respectievelijk «caveat consumptor».

Het uitgangspunt dat de koper dan wel de consument bij het aangaan van de overeenkomst op zijn hoede moet zijn (caveat emptor/consumptor) achten wij van groot belang. In alle omstandigheden blijft het gewenst dat consumenten die krediet opnemen zich er zorgvuldig rekenschap van geven om wat voor verplichtingen het gaat, in hoeverre die op bepaalde tijdstippen betalingen met zich mee zullen brengen, of bepaalde condities (bij voorbeeld inzake vervroegde aflossing) voor hun geval wel geschikt zijn, enzovoort. Het bevorderen van de vergelijkbaarheid van de verschillende aanbiedingen van de zijde van het bedrijfsleven is echter, zeker op een markt welke steeds open dient te staan voor nieuwe partijen, bij uitstek een overheidsaangelegenheid en kan beter in niet-privaatrechtelijke kaders worden verwezenlijkt. Deze vergelijkbaarheid kan het eigen kritisch onderzoek van de consument op bepaalde onderdelen zeer vergemakkelijken, zonder dat overigens overbodig te maken. De mogelijkheid, dat een consument op eigen initiatief voor zich zelf een overzicht samenstelt van onderling vergelijkbare prijzen van verschillende hem bekende kredietaanbiedingen, door mede zelf de daartoe nodige berekeningen te verrichten, bestaat in een groot aantal gevallen slechts in theorie. De kwalificatie: «betutteling» is daarom naar ons gevoelen niet aan de orde met betrekking tot de beoogde wettelijke voorschriften.

De leden van de S.G.P.-fractie vroegen zich af in hoeverre door middel van een vrijstelling van de verplichting om het effectieve kredietvergoedingspercentage te vermelden bij kredieten beneden bij voorbeeld f 2000 tegemoet gekomen zou kunnen worden aan de in de memorie van toelichting genoemde problemen van de postorderbedrijven en de kredietverlenende detailhandel. Indien de financieringen in deze sectoren voor het overgrote deel deze grens niet zouden overschrijden, zou door middel van zo'n vrijstelling het probleem van het effectieve percentage per artikel te vermelden opgelost worden, zo meenden zij.

Wij achten het zeer ongewenst een vrijstelling van de verplichting tot vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage te geven voor kredieten beneden bij voorbeeld f 2000. Door zo'n maatregel zou de marktdoorzichtigheid die door dit wetsvoorstel wordt nagestreefd voor een groot deel worden belemmerd. Juist bij kleine kredieten wordt, in verband met de relatief hoge vaste lasten-component in de kosten van de kredietgever, in verhouding een nogal hoge kredietvergoeding gevraagd, zodat ook uit dien hoofde in die situaties een vermelding van het effectieve kredietvergoedingspercentage wenselijk is.

De leden van de S.G.P.-fractie vroegen of het misschien mogelijk was die vrijstelling te geven voor het vermelden van het effectieve kredietvergoedingspercentage voor postorderbedrijven en de kredietverlenende detailhandel.

Een dergelijke vrijstelling is niet wenselijk. Ook de consument die krediet neemt bij postorderbedrijven en de detailhandel moet de verschillende aanbiedingen kunnen vergelijken via het effectief kredietvergoedingsper-

centage. Wel zal overleg met de organisaties van belanghebbenden worden gepleegd om te bezien hoe de eventuele nadelige administratieve gevolgen zoveel mogelijk kunnen worden beperkt, alvorens de uitvoeringsregels vast te stellen.

De leden van de G.P.V.-fractie vroegen zich af of de voorgeschreven nieuwe bepalingen er niet toe kunnen leiden dat de consumenten wat voorzichtiger zullen worden bij het aangaan van persoonlijke leningen, waardoor zij op dit punt tegen zich zelf beschermd kunnen worden en waardoor een, zij het gering, gunstig effect op de nationale spaarquote mag worden verwacht.

De nationale spaarquote geeft de verhouding weer tussen de besparingen door de overheid en de particuliere sector enerzijds en het nationale inkomen anderzijds. De besparingen in de particuliere sector worden onderverdeeld in besparingen door het bedrijfsleven, contractuele besparingen (bij voorbeeld van pensioenfondsen en levensverzekeringen) en vrije besparingen van de gezinnen. Vastgesteld kan worden, dat de vrije besparingen van gezinnen slechts een gering deel uitmaken van de totale besparingen. De omvang van het verstrekte consumptief krediet is een van de factoren die de vrije besparingen van gezinnen bepalen; fluctuaties in het consumptief krediet beïnvloeden dus nauwelijks de nationale spaarquote. Voorts wijzen wij erop, dat het wetsontwerp slechts tot doel heeft een bepaalde wijze van prijsvermelding tot stand te brengen. Dit zou niet zo zeer een effect op de totale omvang van het consumptief krediet kunnen hebben, doch veeleer kunnen resulteren in zekere verschuivingen in de markt, door een toename van het prijsbewustzijn.

De leden van de G.P.V.-fractie stelden zich de vraag hoe het mogelijk zal zijn één effectief kredietvergoedingspercentage samen te stellen waarin naast de berekende feitelijke rente een aantal andere factoren zal moeten worden meegewogen. Is de samenstelling van zo'n percentage niet arbitrair, zo vroegen deze leden, nu de uitkomst van het cijfer mede zal afhangen van het relatieve gewicht dat men aan de verschillende factoren zal toekennen? Zou het daarom niet wenselijk zijn het betrokken bedrijfsleven zelf in te schakelen bij de samenstelling van het bedoelde effectieve kredietvergoedingspercentage, vroegen deze leden ten slotte.

Deze vraag gaat er ten onrechte vanuit dat aan de verschillende kosten van een krediet verschillend gewicht wordt toegekend. De kosten van een krediet, zoals de rentekosten, de administratiekosten en de afsluitkosten, worden gewoon bij elkaar opgeteld. Uitgaande van het kredietbedrag, de totale kredietkosten en het aantal termijnen wordt het effectieve kredietvergoedingspercentage *per termijn* bepaald. Vervolgens bepaalt men het jaarpercentage. Over deze opzet bestaat overeenstemming (afgezien van de reeds besproken vraag of het nominale dan wel het effectieve *jaar*percentage de voorkeur verdient), ook bij het betrokken bedrijfsleven. Overigens zal, zoals gezegd, over de concept-uitvoeringsmaatregelen nog overleg worden gepleegd.

Artikelen

Artikel I (onderdeel A)

De leden van de C.D.A.-fractie hebben de vraag gesteld of de regelen, die de Minister van Economische Zaken denkt te gaan stellen vóór de feitelijke vaststelling, dat wil zeggen in concept, aan de Kamer kunnen worden meegedeeld. De eerste ondergetekende verwijst in dit verband naar de zijns inziens duidelijke mededelingen, welke in de memorie van toelichting (en in deze memorie) zijn gedaan aangaande de beleidsdoelstelling, welke ten grondslag ligt aan de onderhavige kleine wetswijziging, alsmede over de wijze, waarop van de te creëren additionele bevoegdheden gebruik zal worden gemaakt. Nu de uitvoeringsvoorschriften van technische aard zullen zijn, is er geen aanleiding deze in conceptvorm aan de Kamer over te leggen.

Volgens de leden van de P.v.d.A.-fractie verdient het aanbeveling in verband met de systematiek van de Wet op het afbetalingsstelsel 1961 de omschrijving van afbetalingsbemiddeling in artikel 1 op te nemen. De ondergetekenden menen echter, in tegenstelling tot deze leden, dat de leesbaarheid van de wet daardoor zou worden geschaad, nu afbetalingsbemiddeling slechts in één onderdeel van één artikel van de wet (het voorgestelde artikel 30, derde lid) aan de orde is, en zouden die aanbeveling dan ook niet willen overnemen.

Artikel III

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen zich af of de plichten en lasten ingevolge de onderhavige regeling wel eerlijk zijn verdeeld, nu voor de handelsbanken, vallende onder de Wet toezicht kredietwezen, niet de strafsanctie zal gelden.

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, wordt van overheidswege bevorderd dat de kredietinstellingen, vallende onder de Wet toezicht kredietwezen, overeenkomstige regels in acht zullen nemen als ingevolge het ontwerp zullen gelden ten aanzien van de marktpartijen welke vallen onder de twee te wijzigen wetten. Indien aldus tussen De Nederlandsche Bank en die kredietinstellingen een gedragslijn wordt overeengekomen – welke eenduidig en van algemene strekking zal moeten zijn – bestaan voor die kredietinstellingen overeenkomstige inhoudelijke verplichtingen als voor de zoëven bedoelde marktpartijen. In het licht van de bestaande constellatie achten wij het ontbreken van een strafsanctie op dat terrein geen overwegend bezwaar.

De C.D.A.-fractieleiden vroegen ten slotte, of overwogen is te volstaan met privaatrechtelijke sancties, waarbij ook organisaties van belanghebbenden een actie kunnen instellen. In dit verband wezen deze leden op de wetgeving met betrekking tot misleidende reclame. Voor een schets van de verhouding tussen de onderhavige regeling en de artikelen 1416a–1416c BW verwijzen wij naar het antwoord op de desbetreffende vraag van de leden van de S.G.P.-fractie. De thans voorgestelde bevoegdheden, te incorporeren in de Wet op het afbetalingsstelsel 1961 en de Wet op het consumentief geldkrediet, hebben naast BW-bepalingen inzake bescherming tegen misleidende reclame een zelfstandige betekenis. In de thans te wijzigen wetten past een administratiefrechtelijke of strafrechtelijke sanctionering van de op deze basis te stellen uitvoeringsvoorschriften, welke immers niet van privaatrechtelijke aard zijn.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil

De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,
H. A. de Boer